

Stanisław Zarzycki

Nowe odmiany zbóż

WYDAWCA:

Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach

73-134 Barzkowice 2

Tel. (91) 479 40 10, 479 40 15, 561 37 00 do 02, fax (91) 561 37 91

www.zodr.pl, e-mail: barzkowice@home.pl

Dyrektor: mgr inż. Dariusz Kłós

ISBN 978-83-66999-05-3

Korekta : Izabela Świgoń

Skład tekstu: Szyrlina Sobolewska

Projekt okładki: Jolanta Gapys

Prace intrologatorskie ZODR w Barzkowicach

Nakład: 300 egz.

Wstęp

Odmiana jest uważana za jeden z głównych czynników warunkujących wzrost plonu we współczesnym rolnictwie przy ograniczonych nakładach nawożenia i ochrony chemicznej plantacji. Postęp odmianowy (hodowlany) osiągany jest przez firmy hodowlane poprzez zamierzone wieloletnie działania mające na celu uzyskanie określonych właściwości rolniczych nowej odmiany. Najczęściej kojarzone to jest ze wzrostem plonowania, ale obejmuje również wiele innych cech stanowiących o wartości gospodarczej odmiany w tym jakość plonu, odporność na choroby, odporność na niskie temperatury czy niedobory wody w okresie wegetacji.

Należy podkreślić dużą zależność kształtowania się właściwości odmian od warunków środowiska w jakich są uprawiane. Szczególnie dotyczy to podstawowej cechy, jaką jest plon, gdyż jest to cecha warunkowana dużą ilością różnych czynników. Dlatego też co roku odbywa się analiza osiągnięć danej odmiany w warunkach naszego województwa na posiedzeniu Wojewódzkiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego, aby wyłonić najlepsze odmiany roślin rolniczych jako rekomendowane dla województwa.

Efektom posiedzenia zespołu jest Lista odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa zachodniopomorskiego.

Ze względu na COVID 19 w tym roku wszyscy członkowie Regionalnego Zespołu mieli możliwość wybrać je nie w sposób tradycyjny lecz korespondencyjny za pomocą Ankiety, którą przygotował Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej.

W celu ostatecznego ustalenia Listy Odmian Zalecanych do uprawy w województwie zachodniopomorskim, w dniu 29 stycznia 2021 roku w Zakładzie Doświadczalnym Oceny Odmian w Białogardzie zebrało się Prezydium Wojewódzkiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego.

Po szczegółowej analizie wyników doświadczeń prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w województwie zachodniopomorskim oraz zgodnie z głosami wszystkich członków Wojewódzkiego Zespołu PDO na liście znalazły się następujące odmiany:

ŻYTO OZIME

Odmiana	Rok wpisania
1. Antonińskie	2018
2. Dańkowskie Granat	2021
3. KWS Binnto	2021
4. KWS Serafino	2020
5. SU Performer	2021
6. KWS Vinetto	2020
7. KWS Trebiano	2021
8. KWS Berado (R)	2021

PSZENICA OZIMA

Odmiana	Rok wpisania
1. Artist	2016
2. RGT Kilimanjaro	2021
3. Wenecja (R)	2021
4. Linus	2013
5. Bonanza	2019
6. Frisky	2020
7. Hybery	2019
8. RGT Bilanz	2020
9. Opoka (R)	2021
10. KWS Donovan (R)	2021
11. Tonnage (R)	2021

PSZENŻYTO OZIME

Odmiana	Rok wpisania
1. Belcanto	2020
2. Meloman	2016
3. Lombardo	2021
4. Sekret	2020
5. Temuco	2020
6. Tadeus	2019
7. Dolindo (R)	2021
8. SU Liborius (R)	2021

JĘCZMIEŃ OZIMY

Odmiana	Rok wpisania
1. Jakubus	2020
2. KWS Kosmos	2017
3. Zenek	2021
4. KWS Astaire	2020
5. KWS Higgins	2019

JĘCZMIEŃ JARY

Odmiana	Rok wpisania
1. Avatar	2021
2. RGT Planet	2019
3. Runner	2020
4. Etoile	2019
5. Pilote	2020
6. Rezus	2020
7. KWS Fantex	2020
8. Brigitta (R)	2021

PSZENICA JARA

Odmiana	Rok wpisania
1. Harenda	2015
2. Jarlanka	2021
3. KWS Sunny	2021
4. MHR Jutrzenka	2020

PSZENŻYTO JARE

Odmiana	Rok wpisania
1. Mamut	2017
2. Odys	2021
3. Milewo	2020
4. Mazur	2020
5. Hugo	2021
6. Gucio (R)	2021

OWIES

Odmiana	Rok wpisania
1. Agent	2019
2. Rambo (R)	2021
3. Krezus	2018
4. Arden	2019
5. Komfort	2019
6. Figaro	2020
7. Refleks	2021

CHARAKTERYSTYKA NOWYCH ODMIAN WPISANYCH NA LISTĘ W ROKU 2021

Pszenica ozima

RGT KILIMANJARO

Grupa jakości A, grupa dojrzałości - średniopóźna. Jest to odmiana o bardzo wysokim i stabilnym plonie osiąganym we wszystkich latach badań i we wszystkich warunkach uprawy. Odmiana doskonale radzi sobie przy uprawie na słabszych stanowiskach, w tym przy gorszych przedplonach (po zbożach i kukurydzy). Odmiana osiąga bardzo wysokie parametry jakościowe ziarna. Szczególnie wyróżniającą cechą jest bardzo wysoka i stabilna liczba opadania. Charakterystyczne jest dość grube i wyrównane ziarno o wysokiej gęstości. To wreszcie wysoka odporność na wszystkie najważniejsze choroby pszenicy ozimej. Szczególnie wyróżnia się odpornością na rdzę brunatną, septoriozę oraz fuzariozę kłosów. Jest to odmiana o dobrej zimotrwałości. W ocenach COBORU jest to jedna z lepiej zimujących odmian w badaniu PDOiR. Przy czym jej potencjał plonu jest zdecydowanie wyższy w porównaniu do konkurencji. Posiada bardzo dobrą zdolność regeneracji wiosennej. LZO w 13 województwach sprawia, że RGT Kilimanjaro jest rekomendowaną do uprawy w Polsce odmianą jakościową (A).

Hodowca: RAGT Semences Polska Sp. z o.o.

VENECJA

Doskonała pszenica ozima z grupy jakościowej A, zarejestrowana w Polsce w 2019 roku. W przypadku deficytów wody w okresie wegetacji oraz na wszystkich typach gleb – zasobnych i bardziej ubogich w składniki odżywcze – pszenica ta radzi sobie bardzo dobrze i stabilnie. Charakteryzuje ją wysoka odporność na choroby, jest odporna na wyleganie, grube, dorodne ziarno, wysoka zawartość białka, bardzo dobre parametry wypiekowe i dobra zimotrwałość.

Hodowca: Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o.

OPOKA

Doskonała jakość wypiekowa i parametry jakościowe. Podwyższona odporność na suszę. Doskonale radzi sobie na słabszych i mozaikowatych glebach. Podwyższona tolerancja na jony glinu. Odmianę charakteryzuje doskonałe plonowanie w każdym rejonie kraju, wysoka zawartość białka, grube, dobrze wyrównane ziarno, doskonała jakość wypiekowa.

Hodowca: Hodowla Roślin Strzelce

Pszenica

KWS DONOWAN

Odmianę charakteryzuje wysoki plon, a także duża odporność na fuzariozę kłosa, choroby podstawy źdźbła oraz rdzę żółtą. Dobra jakość ziarna do przerobu.

Hodowca: KWS Lochow Polska Sp. z o.o.

TONNAGE

Pszenica z Grupy C. Jest to aktualna rekordzistka w plonowaniu wśród pszenic w dwuleciu doświadczeń rejestrowych COBORU 2017- 2018. Dzięki tak dużej produktywności, TONNAGE stanowi najlepszy wybór dla tych gospodarstw, które nastawiają się na osiągnięcia maksymalnych plonów z hektara, szczególnie dla tych produkujących pasze na własny żytek. Znacomite plonowanie TONNAGE jest wynikiem bardzo wysokiej masy tysiąca ziaren – ok. 50 g oraz bardzo silnego krzewienia, dzięki któremu TONNAGE wytwarza dużą liczbę kłosów. Ze względu na ciężki kłos, nawet przy dość niskich roślinach (ok. 86 cm), jednym z ważniejszych elementów uprawy jest odpowiednie skrócenie źdźbła, najlepiej dwuetapowo. Warto również zwrócić większą uwagę na ochronę kłosa. TONNAGE nadaje się do uprawy na wszystkich typach gleb, na jakie trafia pszenica ozima.

Hodowca: Saatbau Polska sp. z o.o.

Pszenica jara

JARLANKA

Pszenica jara o wysokim potencjale plenności, podwyższonej odporności na mączniak, choroby podstawy źdźbła i bardzo dobrej wartości technologicznej ziarna. Plon ziarna podczas 3-letnich badań rejestrowych oraz doświadczeniach porejestrowych średni ponad 100%.

Hodowca: Hodowla Roślin Smolice Sp. z o.o.

KWS Sunny

Wysoka odporność na choroby, wysoka jakość ziarna, łatwy zbiór.

Hodowca: KWS Lochow Polska Sp. z o.o.

Jęczmień ozimy

ZENEK

Odmiana jęczmienia ozimego o dużej wczesności i zimotrwałości. Rośliny średniej wysokości o dobrej odporności na wyleganie. Posiada zwiększoną tolerancję na zakwaszenie gleby, co daje możliwość uprawy na glebach słabszych. Wykazuje dobrą odporność na choroby, szczególnie na mączniaka prawdziwego, rynchosporiozę i rdzę jęczmienia. Ziarno grube, dobrze wyrównane, z małą ilością pośladu, o wysokiej zawartości białka. Zalecana norma wysiewu, przy optymalnym terminie siewu wynosi 270-320 kiełkujących ziaren na 1 m² (ca. 140-160 kg/ha). W przypadku wczesnych siewów oraz intensywnej technologii wysiewu normę należy zmniejszyć o 10%. W siewach opóźnionych normę wysiewu należy zwiększyć o 10%.

Hodowca: DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o.

Jęczmień jary

AVATAR

Rośliny średniej wysokości, o sztywnej słomie i wysokiej odporności na wyleganie. Ziarno jest dorodne o wysokiej MTZ oraz wysokiej zawartości białka. Termin dojrzewania średni. Bardzo wysoki i stabilny plon, w Polsce nawet do 112% wzorca, w badaniach niemieckich nawet do 114% wzorca. Dobry profil zdrowotności gwarantuje bardzo wysoką odporność na najważniejsze choroby jęczmienia. Posiada gen odporności na mączniaka prawdziwego. Wczesny termin kłoszenia zapewnia odporność na zmieniające się warunki glebowo-klimatyczne (okresowe susze). Wyjątkowo wysoki i stabilny plon powyżej odmian wzorcowych na obu poziomach agrotechniki. Doskonale sprawdza się na glebach średniej jakości i słabych. Znakomita jakość dzięki dobremu wyrównaniu i dorodności ziarna.

Hodowca: Poznańska Hodowla Roślin Sp. z o.o.

BRIGITTA

Doskonale sprawdza się na słabszych glebach dzięki temu jest przydatna do uprawy w całym kraju. Odmiana tolerancyjna pod względem zakwaszenia stanowiska. Bardzo dobrze radzi sobie nawet w suchych latach. Ponadprzeciętna stabilność i wysokość plonowania. Dobra odporność na wyleganie w połączeniu z wysoką odpornością na najgroźniejsze choroby jęczmienia

Hodowca: Saaten-Union Polska Sp. z o.o.

Pszenżyto ozime

LOMBARDO

Odmiana pszenżyta ozimego o wysokim do bardzo wysokiego poziomie plonowania: – poziom A1 – 108,3% wzorca, co w latach zbioru 2013, 2014 i 2015 odpowiadało plonowaniu 90 dt/ha – poziom A2 – 108% wzorca, co w latach zbioru 2013, 2014 i 2015 odpowiadało plonowaniu 103,3 dt/ha. Zimotrwałość średnia do dobrej (5,0°). Rośliny dość niskie, o małej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania dość wczesny. Masa 1000 ziaren duża, wyrównanie ziarna – średnie, gęstość w stanie zsypanym dość mała, odporność na porastanie w kłosie i liczba opadania – średnie. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość duża

Hodowca: Syngenta Polska Sp. z o.o.

DOLINDO

Dolindo to krótkostomłe pszenżyto ozime charakteryzująca się rekordowo wysokim poziomem plonowania. Posiada bardzo dobre właściwości adaptacyjne do różnych warunków klimatyczno-glebowych. Zarejestrowana w Polsce oraz w badaniach rejestracyjnych i prywatnych w wielu europejskich krajach. Najlepiej sprawdza się na glebach średniej jakości – klasa IIIa i IVb. Jest odmianą o wysokiej odporności na wyleganie oraz o późniejszym terminie kłoszenia i dojrzewania. Posiada rekordowo wysoką odporność na choroby, szczególnie wysoką na: pleśń śniegową, rdzę żółtą i brunatną, mączniaka prawdziwego oraz fuzariozę kłosa. Pszenżyto Dolindo wykazuje bardzo dobrą zimotrwałość – 5,5 w skali 90. Charakteryzuje się bardzo dobrą zdolnością krzewienia, przez to zalecamy niższe normy wysiewu. Zalecana norma wysiewu w warunkach optymalnych to 250-300 kielkujących ziaren/m², tj. ca. 120-140 kg/ha.

Hodowca: DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o.

SU LIBORIUS

Rejestracja 2019. Ponadprzeciętny poziom plonowania 106% wzorca na poziomie A1 oraz A2. Masa tysiąca nasion powyżej 51 g. Jedna z najzdrowszych odmian w Krajowym Rejestrze. Podwyższona odporność na wyleganie oraz wysoka zawartość białka. Polecany na najsłabsze gleby pszenżytnie oraz stanowiska, gdzie występują okresowe niedobory wody.

Hodowca: Saaten-Union Polska Sp. z o.o.

Pszenżyto jare

ODYS

Wysokie plonowanie - wzorzec plenności w COBORU. Bardzo dobra zdrowotność. Podwyższona odporność na rdzę brunatną. Niskie wymagania glebowe. Odys – odmiana wpisana do Krajowego Rejestru w 2019 r. o przeciętnej wysokości roślin i odporności na wyleganie. Plenność dość dobra. Przyrost plonu przy wysokim poziomie agrotechniki przeciętny. Odporność na rdzę żółtą – dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rynchosporiozę, brunatną plamistość

liści, septoriozę liści i septoriozę plew – średnia. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna przeciętne, gęstość ziarna w stanie zsypanym średnia. Odporność na porastanie w kłosie dość mała, liczba opadania przeciętna. Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby przeciętna.

Hodowca: Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o.

HUGO

Nr 1 plonowania w Polsce w 2018 i 2019 roku. Najwyższa odporność na septoriozę plew i brunatną plamistość wśród zarejestrowanych odmian. Wysoka MTZ. Ziarno dobrze wyrównane. Niskie wymagania glebowe. Doskonała przewodka.

Hodowca: Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o.

GUCIO

Doskonałe plony w suchych latach. Bardzo dobra odporność na choroby grzybowe. Wysoka zawartość białka w ziarnie. Skrócone źdźbło - 89 cm. Wczesny termin kłoszenia. Wysoka gęstość ziarna

Hodowca: Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o.

Żyto ozime

DAŃKOWSKIE GRANAT

Odmiana żyta populacyjnego o wyjątkowej plenności również w monokulturze. Charakteryzuje się wczesnym terminem kłoszenia i dojrzewania, przydatna do uprawy na glebach słabszych. Posiada dobrą odporność na choroby, szczególnie na mączniaka prawdziwego, choroby podstawy źdźbła i rdzę źdźbłową i rynchosporiozę. Ziarno o bardzo dobrych parametrach jakościowych predestynuje je do uprawy na cele młynarsko-piekarnicze. Odmiana o nadzwyczajnej krzewistości – zaleca się niską normę wysiewu nasion. Szybkie wschody, nawet w czasie suszy. Zalecana norma wysiewu, przy optymalnym terminie siewu wynosi 240-260 kielkujących nasion na 1m² (około 80-90 kg/ha), tj. 2 jednostki siewne.

Hodowca: DANKO Hodowla Roślin Sp. z o.o.

KWS BINNTO

Jest to odmiana mieszańcowa (hybrydowa). Osiąga wysokie plony, jest odporna na wyleganie oraz jest wyposażona w innowacyjny system POLLENPLUS. Ma niewielkie wymagania glebowe, a także jest odporna na choroby zbóż.

Hodowca: KWS Lochow Polska Sp. z o.o.

SU PERFORMER

Czołowy poziom plonowania wg COBORU i BSA Niemcy, zarówno w intensywnym, jak i ekstensywnym poziomie uprawy. Wyróżniający się jesiennym, jak i wiosennym rozwojem roślin. Stabilne źdźbło, zdrowe liście i ekstremalnie stabilna liczba opadania. SU PERFORMER F1 jest czołową odmianą nowej generacji żyta mieszańcowego HYSEED (wcześniej TURBO 2.0). Charakteryzuje się nadzwyczajną dynamiką rozwoju roślin, zarówno jesiennego, jak i wiosennego, znakomicie niwelując ewentualne straty i uszkodzenia po zimie. SU

PERFORMER F1 doskonale nadaje się na każde stanowisko uprawy, również te o wilgotnych warunkach dojrzewania. Rośliny średnie do niskich o dobrej odporności na wyleganie oraz o dobrej zdrowotności liścia. Ponadto SU PERFORMER F1 cechuje się bardzo dobrą stabilnością plonu. Dzięki sumie doskonałych cech, mieszańców zarejestrowany jest w 4 krajach Europy i uprawiany z wielkim powodzeniem na obszarze uprawy żyta w całej Europie.

Hodowca: Saaten-Union Polska Sp. z o.o.

KWS TREBIANO

KWS Trebiano to żyto hybrydowe przebadane i zarejestrowane w Polsce. Jest to odmiana ze ścisłej czołówki pod względem plonowania. KWS Trebiano to średniowysokie rośliny (w doświadczeniach COBORU osiągnęły wysokość ok.151 cm) o doskonale dopracowanej przez hodowcę zdrowotności. Dzięki rozbudowanemu systemowi korzeniowemu odmiana lepiej znosi okresowe susze. Dorodne ziarno KWS Trebiano (MTZ 36,2g wg COBORU) o niezwyklej odporności na porażenie mykotoksynami to doskonałe rozwiązanie dla klientów poszukujących wysokowydajnego źródła zdrowej, bezpiecznej paszy dla swego stada. Wysoka zawartość węglowodanów w ziarnie (64,1 % sm, wg COBORU) zwiększa smakowość paszy w przypadku trzody oraz aktywność mikroflory bakteryjnej w żwaczu u bydła.

Hodowca: KWS Lochow Polska Sp. z o.o.

KWS BERADO

KWS Berado to odmiana ozimego żyta hybrydowego, zarejestrowana w Austrii w 2018r. Według badań PDO (Porejestrówce Doświadczalnictwo Odmianowe) to jedna z najlepiej plonujących odmian żyta ozimego. W trakcie badań odmiana uzyskała 137% wzorca na poziomie uprawy a1 oraz 135% wzorca na poziomie

a2. Żyto KWS Berado cechuje wysoka odporność na choroby, dzięki tak wyjątkowej zdrowotności przyszły plon zyskuje bardzo dobre zabezpieczenie przed chorobami. Odmianę wyróżnia duża zdrowotność szczególnie na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, rynchosporiozę, septoriozę liści a także choroby podstawy źdźbła. KWS Berado posiada zdolność samodzielnego wytworzenia własnego pyłku. System POLLENPLUS chroni łan żyta przed sporyszem. POLLEN PLUS to innowacyjna technologia, która pozwala roślinie na samodzielne wytwarzanie bardzo dużej ilości pyłku. Wyższa zawartość pyłku to szybsze zapylenie rośliny i wytwarzanie się ziarna.

System ten poprawia jakość plonów i surowca. Wytworzony pyłek zwiększa ochronę przed sporyszem. Jest to choroba grzybowa atakująca głównie żyto i pszenżyto. Skutkiem tej choroby jest spadek plonów, ziarna nie nadają się do spożywania przez ludzi jak i zwierzęta. 1 jednostka siewna KWS Berado to w 100% żyto hybrydowe nie wymagające stosowania 10% dodatku odmiany populacyjnej do materiału siewnego. Odmiana KWS Berado to niskie, sztywne rośliny z dużą odpornością na wyleganie, co sprzyja łatwemu prowadzeniu łanu. Wysokie plony ziarna w badaniach rejestrowych. Innowacyjna technologia wytwarzanie własnego pyłku dzięki systemowi POLLENPLUS. Niskie, sztywne rośliny o dużej odporności na wyleganie - ułatwiające prowadzenie łanu. Wyjątkowa zdrowotność odmiany. Dobra odporność przed chorobami grzybowymi.

Hodowca: KWS Lochow Polska Sp. z o.o.

Owies

RAMBO

Nowość! Rejestracja 2020 r. Nr 1 plonowania w Polsce w 2020 roku (PDO COBORU)
Nr 1 plonowania w ekstremalnie suchym 2019 roku. Wysoka zawartość tłuszczu w ziarnie 8/9. Wysoka gęstość ziarna 6/9. Delikatna łuska: 27% - Najwyższy plon ziarna bez łuski w latach 2018 - 2020

Hodowca: Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o.

REFLEKS

Rośliny średniej wysokości, odporne na wyleganie. Ziarno jest wyrównane, dorodne o wysokiej MTZ, niskim udziale łuski oraz najwyższej na rynku zawartości tłuszczu. Termin dojrzewania średni. Jedna z najwyższej plonujących odmian owsa na rynku. Bardzo wysoki i stabilny plon nasion, zawsze powyżej wzorca (101–102% wzorca w latach 2017–2019), stabilnie wyniki we wszystkich regionach (100–104% w roku 2019). Odmiana bardzo odporna na choroby grzybowe m.in. mączniak prawdziwy, helmintosporioza, rdza żdźbłowa. Doskonała wartość energetyczna paszy m.in. dzięki najwyższej zawartości tłuszczu spośród wszystkich zarejestrowanych odmian. Odmiana o niskich wymaganiach glebowych, doskonała do mieszanek zbożowych. Odmiana polecana do uprawy w całym kraju. Zalecana do uprawy w województwach: łódzkie, małopolskie, mazowieckie, podkarpackie, pomorskie, śląskie, świętokrzyskie i zachodniopomorskie.

Hodowca: Hodowla Roślin Strzelce Sp. z o.o.